

Sosiaali- ja terveysministeriö

Muistiliiton kannanotto

- Henkilöstömitoituksista säättäminen iäkkäiden ympärivuorokautisessa hoidossa

Muistiliitto ry on valtakunnallinen keskusliitto, joka toimii muistisairaiden ja heidän läheistensä kansanterveys-, potilas- ja edunvalvontajärjestönä. Liiton tarkoituksena on edistää heidän elämänlaadun ja hyvinvoinnin yleisiä edellytyksiä. Muistiliiton kommentit pohjautuvat muistisairaiden ja heidän läheistensä kanssa tehtyyn kehittämistyöhön, joka viestii ja välittää heidän autenttisia kokemuksiaan, tarpeitaan ja tahtoaan.

Johdanto

Muistisairaita ihmisiä arvioidaan Suomessa olleen vuonna 2010 noin 130 000 ja kansallisen muistiohjelman (2012) mukaan arvioidaan keskivaikeaa ja vaikeaa muistisairautta sairastavien määrän lisääntyvän noin 20 000 vuoteen 2015 mennessä. Tästä voi päätellä, että muistisairaiden tämän hetkinen määrä on noin 150 000. Alzheimerin tauti on yleisin muistisairaus. Edetessään muistisairaus aiheuttaa dementia-oireyhtymän.

Palveluasumisen asiakkailla dementia-oireyhtymä on muuttumassa yhä vaikeampiasteiseksi. Samalla kun muistisairaiden ihmisten kotona asumisen aika pitenee säännöllisen kotihoidon tuella, tehostettuun palveluasumiseen siirtyy keskivaikeassa tai vaikeassa dementian vaiheessa olevia muistisairaita. Tehostetun ympärivuorokautisen hoidon asiakkaista noin 65 prosentilla on diagnostisoitu muistisairaus. Tämän lisäksi noin 20 prosentilla on muistisairauteen viittavia oireita, vaikka heillä ei ole varsinaista diagnoosia.

Muistiliiton kannanotto

Tehostetun palveluasumisen yksiköissä, joissa valtaosa asiakkaista on joko keskivaikeaa tai vaikea-asteita muistisairautta sairastavia on nyt esitetty mitoitus 0.5 hoitotyöntekijää asiakasta kohden aivan liian pieni. Asiakkaan hoidon ja palvelun tarve ratkaisee henkilöstömitoituksen. Siellä missä asiakkaat tarvitsevat enemmän hoitoa, hoivaa ja tukea, siellä tarvitaan enemmän henkilökuntaa. Lisäksi Muistiliitto haluaa korostaa, että hoitohenkilökunnalla tulee olla muistisairaiden hoitoon liittyvää erityisosaamista, motivaatio muistisairaiden hoitoon ja kuntouttava työote.

Muistiliitto korostaa, että säädetystä vähimmäishenkilöstömitoituksesta ei saa muodostua yleistä enimmäistasoa, vaan ympärivuorokautisessa hoidossa henkilöstömitoitus tulee asettaa asiakkaiden hoidon ja palvelutarpeen perusteella. On huomattava, että muistisairaana ihmisen kuntoutus on erilaista sairauden eri vaiheessa. Jos kotihoito ei enää ole mahdollinen on inhimillisesti oikein, että ihminen voi elää yhdessä hoivakodissa koko loppuelämänsä, eikä häntä siirrellä eri hoitopisteisiin sairauden etenemisen myötä. Vanhuspalveluiden rakenne on muuttumassa yhä pitemmän kotihoidon suuntaan. Muistisairaiden ihmisten kotihoidon kehittäminen ja kotihoidon henkilöstön mitoitus ja ammattitaito on vanhuspalvelulain toimeenpanon haaste.

Helsinki 13.2.2015

MUISTILIITTO RY

MERJA MÄKISALO-ROPPONEN

EILA OKKONEN

Puheenjohtaja

Toiminnanjohtaja